

dn. 24.10.2021r.

Ewelina Starczewska

Kancelaria Senatu

ul. Wiejska 6/8

00-902 Warszawa

petycje@senat.gov.pl

Petycja w interesie publicznym

Petycja w interesie publicznym w zakresie zmiany przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. 1997 Nr 88 poz. 553 z późn. zm.) w zakresie zmiany art. 207 poprzez uwzględnienie za pokrzywdzonego przestępstwem dziecka nienarodzonego, wobec znęcania na pokrzywdzonej ciężarnej matce, bez konieczności wtórnego skrzywdzenia dziecka po jego urodzeniu.

Obecny stan prawdy narusza art. 30 Konstytucji RP pomija prawo do ochrony życia przed przemocą, wymaga wtórnej krzywdy dziecka po urodzeniu, aby uznać go pokrzywdzonego przestępstwem, a w efekcie dyskryminuje prawa dziecka stawiając wyżej prawa sprawcy. Obecny stan narusza również art. 32 § 1, 38, 40, 71 § 2, 72 § 1 Konstytucji RP.

Zmiana w przedstawionym zakresie ma istotny wpływ na eliminację problemu przemocy domowej w całym społeczeństwie, a w szczególności pokoleniowemu powielaniu wzorca przemocy.

Uzasadnienie

Skala problemu dotyczy życia zbiorowego oraz wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego i interesu publicznego, jakim jest przemoc wobec dzieci i zjawisko przemocy w rodzinie. Statystyka wskazuje, że 1 na 6 ofiar przemocy domowej zostaje nią będąc w ciąży, natomiast wobec przemocy występującej już wcześniej to okres ciąży nasila przemoc. Równie częste jest występowanie matek przeciwko przemocy, po urodzeniu dziecka, gdy sprawca przemocy jej nie zaniechał. Ofiary działają w strachu, uciekają, ochraniając dziecko. Wówczas występuje sytuacja, że dziecko nie jest uznawane za pokrzywdzone. Sądy w takiej sytuacji wydają dzieci na niezabezpieczone kontakty ze sprawcą (bez obecności matki), gdy zakaz zbliżania został wydany tylko do matki. Dzieci są zagrożone.

Wobec tej sytuacji ofiary przemocy wycofują zeznania, wracają do sprawców, aby chronić dzieci wobec niezabezpieczonych kontaktów lub opieki naprzemiennej.

Powoduje to sytuację, w której dziecko rodzi się jako ofiara przemocy, pozostaje w przemocy (będąc przynajmniej jej świadkiem), w efekcie wzorzec przemocy jest powielany pokoleniowo. Skutkuje to bezkarnością sprawców i dalszymi aktami przemocy w rodzinie.

Obecny stan prawny cechuje się patologią prawa, gdyż aby objąć ochroną dziecko, które przychodzi na świat jako ofiara znęcania na matce w praktyce wymaga się, aby matka zaniechała ochrony dziecka przed uderzeniem, a wręcz umożliwiła zadanie ciosu, aby zostało uznane za pokrzywdzone przestępstwem. Jest to zachowanie nieludzkie, wobec którego ofiary przemocy domowej, a w szczególności matki noworodków, niemowląt i małych dzieci są stawiane w sytuacji wręcz niewykonalnej i noszącej znamiona naruszenia art. 40 Konstytucji RP.

W praktyce tzw. "dobro dziecka" wymaga jego wtórnej krzywdy w taki sposób, że matka musi zaniechać obrony dziecka, aby było uznane za pokrzywdzone przestępstwem, co jest torturą, okrutnym, nieludzkim, poniżającym działaniem. Należy zauważyć, że w przedstawionym przypadku matka jest ofiarą znęcania w czasie ciąży, co samo w sobie nosi znamiona szczególne. Wobec znęcania na ciężarnej matce zarówno poprzez przemoc fizyczną jak i psychiczną tj. przewlekły stres, który wpływa negatywnie na rozwój dziecka, krzywda dziecka już została dokonana. Jest to szczególnie przypadek wtórnej wiktymizacji wobec matki i dziecka. Skala zjawiska jest znaczna, dotyczy większości kwestionowanych postanowień dotyczących opieki i kontaktów z dzieckiem toczących się po postępowaniach karnych sprawach rodzinnych.

Zasadność postulowanej zmiany art. 207kk zasługuje na pilne uwzględnienie, gdyż Konstytucja RP w art. 71 § 2 to właśnie ten okres wskazuje jako szczególnie chroniony: "Matka przed i po urodzeniu dziecka ma prawo do szczególnej pomocy władz publicznych". Tymczasem, wobec przytoczonego stanu prawnego oraz występującej w praktyce niechęci wymiaru sprawiedliwości do uznawania dzieci za pokrzywdzone przestępstwem - prawo uderza w osoby najsłabsze - matki i dzieci.

Reasumując, przestępstwo znęcania ujęte w XXVI Rozdziale Kodeksu Karnego zatytułowanym „Przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece”, a dokładniej art. 207 § 1 i 2 k.k. jest przestępstwem bezskutkowym, które staje się dokonane z chwilą znęcania się – niezależnie od skutku, jaki spowodowało. Jednak, aby uznać przemoc, która dokonywana była na nienarodzonym dziecku, prawo wymaga, aby zostało wtórnie skrzywdzone przez sprawcę po urodzeniu, co wymaga zmiany.

Uczynienie zadość tej petycji leży w interesie publicznym. Pozostawienie status quo będzie skutkowało dalszą bezkarnością sprawców, krzywdą dzieci i pokoleniowym przekazywaniem przemocy. Bez pomocy wymiaru sprawiedliwości ofiary nie są w stanie się uchronić swoich dzieci, uciekają, są wykluczane i karane przez sądy za brak wydania dzieci na pewną krzywdę lub wycofują zeznania i wracają do sprawców, aby mieć możliwość bezpośredniej ochrony dzieci, wobec czego dziecko urodzone jako ofiara przemocy, pozostaje nią, a przez przemoc jest przekazywana pokoleniowo. Zmiana art. 207kk w postulowanym zakresie jest zasadna i konieczna, gdyż obecny stan narusza art. 32 § 1, 38, 40, 71 § 2, 72 § 1 Konstytucji RP.

Wobec powyższego wnoszę jak na wstępie.

Załączam kanwę prawną przedstawionego przypadku.

Składająca petycję wyraża zgodę na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję swojego imienia i nazwiska.

Załącznik

Kanwa zagadnienia

Jestem matką, która doświadcza w chwili obecnej problemu niemożności ochrony prawnej syna. W sytuacji, w której znaleźliśmy się, jest tysiące matek.

Mój synek Jurek jest ofiarą przemocy od życia poczętego. Dziś ma 15 miesięcy i orzeczenie o niepełnosprawności 10-N. Ujawniają się dalsze problemy zdrowotne u synka. Prawo go nie chroni.

O życiu Jurka, mąż, jego ojciec biologiczny mówił "grabarz byłby tańszy". Bił, szarpał, wyrzucał z domu, znęcał się psychicznie i stosował przemoc ekonomiczną, kiedy byłam z nim w zagrożonej ciąży. W III trymestrze dołożył uderzenia po brzuchu, które kontynuował do 37. tygodnia ciąży (...).

Syn urodził się 3.07.2021r. Stał się zarówno podmiotem przemocy, przedmiotem do zadawania krzywdy matce jak oraz świadkiem przemocy. Ojciec nie zaniechał działań pomimo problemów neurologicznych dziecka i jego rehabilitacji od 2. miesiąca życia.

13.08.2020r. mąż uderzył mnie w połogu, gdy trzymałam na rękach noworodka. Zdołałam osłonić syna, przed uderzeniem, które mogło go zabić lub uczynić kaleką. Założono Niebieską Kartę i wszczęto postępowanie z urzędu. Zeznania złożyłam dopiero w dn. 28.11.2020r. po sytuacji grożenia nożem, gdy trzymałam na rękach niemowlę. (...).

W prowadzonym postępowaniu z art. 207 kk uznawano wyłącznie moje pokrzywdzenie i odmawiano przyjęcia zeznań na szkodę syna. Bezskutecznie starałam się o ochronę prawną synka, pisma i wnioski objęcie środkami zapobiegawczymi pozostawiano bez odpowiedzi.

14.04.2021r. w sprawie przed SO w Katowicach (o separację złożoną przez męża, która na mój wniosek zmienioną w rozwód z orzeczeniem) wydano niezabezpieczone kontakty. Kontakty bez obecności matki, poza miejscem zamieszkania synka, z wydaniem syna przez osoby trzecie sąd wydał wobec ojca biologicznego, który nigdy nie nawiązał więzi z synem, który jest recydywistą Niebieskiej Karty już w drugim małżeństwie, który ma skrajne zmiany zachowani. Sąd nie potrzebował biegłych, nie zwrócił się o opinie OZSS. Podczas rozprawy sędzia krzyczała na mnie i przerywała zeznania "Proszę nie przesadzać, ten pan nie wygląda agresywnie" wobec podejrzanego objętego środkami zapobiegawczymi nakazu opuszczenia mieszkania, zakazu zbliżania, dozoru policji na mocy Postanowienia Prokuratury Rejonowej Sosnowiec-Północ w Sosnowcu z dn. 28.11.2020, przedłużanym na kolejne okresy przez: Sąd Rejonowy w Sosnowcu: IX Wydz. Karny

Sąd Rejonowy w Sosnowcu:

Sąd Rejonowy w Sosnowcu:

Sąd Okręgowy w Katowicach

Sąd Rejonowy w Sosnowcu

Sąd zażalenie na niezabezpieczone kontakty oddalił 16.07.2021r. Odmawiano wydania uzasadnienia (zwrócono się o konto do zwrotu opłaty, nie podając przyczyny. Wg. informacji z Portalu Informacyjnego Sądów Powszechnych posiedzeniu przewodniczyła sędzia wydająca zaskarżone postanowienie. Ostatecznie pod postanowieniem podpisał tylko jeden sędzia i wydano uzasadnienie po interwencji RPO w październiku 2021r. Obecnie prowadzona jest sprawa o zagrożenie karą grzywny za brak realizacji kontaktów.

Wobec oddalenia zażalenia próbowałam założyć postępowanie o zagrożenie życia syna w dn. 2.08.2021r. Postępowanie umorzono 21.09.2021r., złożyłam zażalenie 6.10.2021r., 8.10.2021r. prokuratura odmawiała mi prawa do wniesienia zażalenia jako nieuprawnionej (prokuratura w toku postępowania nie wystąpiła o kuratora).

W dn. 6.10.2021r. złożyłam pismo o uznanie syna pokrzywdzonym w sprawie

z art. 207kk.

W dn. 14.10.2021r. po roku od wniesienia w dn. 13.10.2020r. zeznawał główny świadek - szwagierka, matka chrzestna Jurka, lekarka rodzinna - żona brata bliźniaka męża. Objęta jest ochroną Komendy Wojewódzkiej, gdyż jej mąż - brat bliźniak mojego męża jest oskarżonym z art. 207kk o znęcanie nad żoną i dwojgiem pełnoletnich dzieci. *(Do nasilenia znęcania doszło w tożsamym okresie. W rodzinie generacyjnej męża występuje przyzwolenie na przemoc, którą uzasadniają religią "ojciec ma prawo karać, ojciec ma prawo zabić", "w niedzielnej Ewangelii mówili, że pasożyty trzeba tępić" (...)).*

Po zeznaniach głównego świadka otrzymałam pismo datowane na 14.10.2021., o wyodrębnieniu akt do wszczęcia odrębnego postępowania z art. 207kk. Mimo tego działania - a prawdopodobnie jest to uznanie synka za pokrzywdzonego, obawiam się, że sprawa może ulec umorzeniu. W naszych sprawach występowało wiele nadużyć.

Proszę o pomoc, albowiem najbardziej udokumentowany jest okres znęcania w czasie ciąży. Sprawa syna niewątpliwie wymaga kuratora procesowego, który uznałby wartości życia poczętego, wobec którego organa wykazują lekceważenie.

Nadmieniam z całym przekonaniem mój mąż jest psychopata (zeznania terapeuty, kiedy pozorował ratowanie małżeństwa: mało empatii, problemy w relacjach z kobietami: zeznania sprawcy: pierwsza żona nazywała go psychopata - . Po zastosowaniu środków w postaci nakazu opuszczenia mieszkania wyrzucał nas niemowlęciem zimą z domu, usiłował zakładać sprawy karne, ponawiał o choroby psychiczne, wykreślił syna z ubezpieczenia NFZ, zmieniał dane kontaktowe dziecka w placówkach medycznych, przywłaszczył przedmioty i wystawiał je pod drzwi, przeprowadził się na ulicę równoległą i podchodzi pod mieszkanie (...) przez co znajdujemy się w zagrożeniu.

Ponadto składane przez niego dowody wskazują, że wszedł w małżeństwo z zamiarem znęcania, gdyż od momentu poznania zabezpieczał się np. pisząc na Niebieską Linie, że chce się powiesić w dniu, kiedy wyznaczaliśmy datę ślubu w USC (...).

Sprawa z pewnością nie należy do najłatwiejszych, ale mój synek zasługuje na bezpieczne życie, którego mimo usilnych moich starań nie zaznał, dlatego proszę o pomoc - w imieniu Jurka, oraz innych dzieci, które rodzą się jako ofiary przemocy.

Łączę wyrazy szacunku

Literatura przedmiotu:

1. Makara-Studzińska, Marta, Magdalena Sulima i Magdalena Lewicka. 2013. Przemoc domowa wobec kobiet ciężarnych a potrzeba wsparcia – przegląd literatury. *Hygeia Public Health*, 48(2), 177-180.
2. Malinowski Jan Adam ORCID ID: 0000-0001-9753-089X, Kempieńska Urszula ORCID ID: 0000-0003-1922-8219. 2020. Przemoc wobec kobiet w ciąży – przyczyny, skutki i możliwości wsparcia SEMINARE t. 41 * 2020, nr 1, s. 75-86; Towarzystwo Naukowe Franciszka Salezego
3. Bacchus, Loraine, Gill Mezey i Susan Bewley. 2004. Domestic violence: prevalence in pregnant women and associations with physical and psychological health. *European Journal of Obstetrics, Gynecology, and Reproductive Biology*, 113(1), 6-11. DOI: 10.1016/S0301-2115(03)00326-9.
4. Bacchus, Loraine, Gill Mezey i Susan Bewley. 2006. A qualitative exploration of the nature of domestic violence in pregnancy. *Violence Against Women*, 12(6), 588-604. DOI: 10.1177/1077801206289131.
5. Bailey, Beth A. 2010. Partner violence during pregnancy: prevalence, effects, screening, and management. *International Journal of Women's Health*, 10(2), 183-197. DOI: 10.2147/IJWH.S8632.
6. Brotnow, Line et al. 2015. Expectant Mothers Maximizing Opportunities: Maternal Characteristics Moderate Multifactorial Prenatal Stress in the Prediction of Birth Weight in a Sample of Children Adopted at Birth. *PLoS ONE*, 10(11), e0141881. DOI: 10.1371/journal.pone.0141881.
7. Cervantes-Sánchez, Paulina et al. 2016. Violence against pregnant women. *Journal of Community Medicine and Health Education*, 6(5), 1-4. DOI: 10.4172/2161-0711.1000474.
8. Devries, Karen et al. 2010. Intimate partner violence during pregnancy: analysis of prevalence data from 19 countries. *Reproductive Health Matters*, 18(36), 158-170. DOI: 10.1016/S0968-8080(10)36533-5.
9. Dunn, Linda L. i Kathryn S. Oths. 2004. Prenatal predictors of intimate partner abuse. *Journal of Obstetric, Gynecologic, and Neonatal Nursing*, 33(1), 54-63. DOI: 10.1177/0884217503261080.
10. Ellsberg, Mary C. 1999. Wife abuse among women of childbearing age in Nicaragua. *American Journal of Public Health*, 89, 241-244.
11. Harrykissoon, Samantha D., Vaughn I. Rickert i Constance M. Wiemann. 2002. Prevalence and patterns of intimate partner violence among adolescent mothers during the postpartum period. *Archives of Pediatrics and Adolescent Medicine*, 156(4), 325-330. DOI: 10.1001/archpedi.156.4.325.
12. Jasinski, Jana L. 2004. Pregnancy and domestic violence. *Trauma Violence and Abuse*, 5(1), 47-64. DOI: 10.1177/1524838003259322.
13. Jeyaseelan, Lakshmanan et al. 2004. World studies of abuse in the family environment – risk factors for physical intimate partner violence. *International Journal of Injury Control and Safety Promotion*, 11(2), 117-124. DOI: 10.1080/15660970412331292342.
14. Koenig, Linda J. et al. 2006. Physical and sexual violence during pregnancy and after delivery: a prospective multistate study of women with or at risk for HIV infection. *American Journal of Public Health*, 96(6), 1052-1059. DOI: 10.2105/AJPH.2005.067744.
15. Makara-Studzińska, Marta, Magdalena Sulima i Magdalena Lewicka. 2013. Przemoc domowa wobec kobiet ciężarnych a potrzeba wsparcia – przegląd literatury. *Hygeia Public Health*, 48(2), 177-180.
16. Nasir, Khurram i Adnan A. Hyder. 2003. Violence against pregnant women in developing countries. *European Journal of Public Health*, 13(2), 105-107. DOI: 10.1093/eurpub/13.2.105.
17. Valladares, Eilette et al. 2005. Violence against pregnant women: prevalence and characteristics. A population-based study in Nicaragua. *British Journal of Obstetrics and Gynaecology*, 112(9), 1243-1248. DOI: 10.1111/j.1471-0528.2005.00621.x.
18. Valladares, Eilette et al. 2002. Physical partner abuse during pregnancy: a risk factor for low birth weight in Nicaragua. *Obstetrics and Gynecology*, 100(4), 700-705. DOI: 10.1016/S0029-7844(02)02093-8.